

LIBERETA'

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatak k časopisu Sindikata Italijanskih umirovljenika Spi-Cgil Fjk na hrvatskom

<http://spi.cgilfvg.it>

Edizione in croato di Liberetà Fvg Anno 23 - Numero 1 - Agosto 2018 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

*Nakon puta u Bosnu održanog u travnju, u srpnju bratimljenje
sa sindikatom umirovljenika Split*

Nastavlja se zalaganje Spi na Balkanu

Spi Cgil nastavlja svoju predanu aktivnost na području Balkana, u želji za obranom dostojanstva umirovljenika, zajedno sa svim europskim sindikatima i šire. San o Europi po mjeri umirovljenika ne jenjava i uključuje i najkritičnija područja poput zemalja bivše Jugoslavije, balkanskog bloka koji je proživio 15 godina ratova i sada pokušava uzdići glavu. U tom kontekstu se smještaju putovanja, posjete i bratimljenja koja povećavaju korisna iskustva i mogu postati poticaj i primjer. Od 21. do 24. travnja Spi Fvg i Spi Veneto su bili u Bosni (na slici), zaustavili su se u Mostaru, Sarajevu i Banja Luci. 27. i 28. srpnja održano je bratimljenje između Spi Veneta i podružnice Split Sindikata umirovljenika Hrvatske, tijekom kojega je i Spi Fvg imao važnu ulogu.

«Veliko je zadovoljstvo za Spi-Cgil Furlanije Julijske Krajine - izjavio je regionalni tajnik Ezio Medeot - da se i u ostatku zemlje prati našu praksu bratimljenja i našu konsolidiranu prisutnost u zemljama bivše Jugoslavije kao mogućnost za rast i obnovu sindikata. Zapravo, to su aktivnosti koje mogu doprinijeti razmjeni iskustava, izgradnji sindikalnih akcija koje idu i izvan granica i obraćaju se kako pojedinačnim Državama tako i Europi u cjelini, akcije koje doprinose izgradnji važnih inicijativa solidarnosti. Navedeno smo mi iz regionalnog Spi i Spi Veneto imali mogućnost prikazati povodom važnog bratimljenja između naših drugova iz Veneta i onih iz podružnice Split Sindikata umirovljenika Hrvatske. Bratimljenje može biti važan poticaj za nove inicijative na dalmatinskom području i onom cijelog Balkana».

Sudjelovati u promjeni

Ezio Medeot (generalni tajnik Spi Cgil FJK)

Ako smo toliko dugo čekali da objavimo ovo prvo izdanje u 2018. godini, to je stoga što smo ga odlučili posvetiti neposrednom kongresu Cgil-a i Spi-a. Uz poziv: prisustvujte sastancima i glasujte kako bi dali svoj doprinos iznimno važnom događaju. Važnom ne samo zato što se tiče najvećeg talijanskog i europskog sindikata, i najvećeg sindikata umirovljenika, već i stoga što se održava u ključnoj fazi, u trenutku koji ostaje veoma težak za milijune radnika i umirovljenika.

Kroz naše prijedloge i vaše

sudjelovanje želimo dati poticaj za obnovu i jačanje Cgil-a, pridonoseći novoj sezoni razvoja kako za Italiju tako i Furlaniju Julijsku Krajinu, te kako bi poboljšali sposobnost sindikata da odgovori na nove izazove koje postavljaju država i regija koje je snažno promijenila i osiromašila kriza. Želimo da Cgil i Spi i dalje budu referentni čimbenik za radnike i nezaposlene, za umirovljenike i za mlade ljude koji moraju pronaći sigurno i prijateljsko utočište u sindikatu, te nove odgovore na svoje probleme. No, to je izazov s

kojim se treba suočiti i riješiti ga odozdo, jer naši članovi nam trebaju govoriti kakvo je stanje na teritoriju, kako uspješno pružamo odgovore na mnoge društvene, gospodarske i radne probleme.

Ne namjeravamo izbjeći izazove obnove koji uključuju i sindikat, no suočavamo se s vlastitim vrijednostima: vrijednostima demokracije i solidarnosti, građanskog i društvenog opredjeljenja, konfederalnim ustrojem i jedinstvom sindikata, koji su u osnovi naših bitaka za mir i pravdu danas i sutra, za pravedniji

porez, za obranu i jačanje javnog zdravstvenog sustava, za prava i solidarnost među generacijama, za rad koji je okosnica aktivnosti Cgil, jer bez rada nema budućnosti.

To je obveza koju ćemo nastaviti provoditi na teritoriju, gdje se mjeri učinkovitost našeg djelovanja, ali i na nacionalnoj razini i u odnosu na Europu koja treba reći ne porivima nacionalizma i suverenosti, porivima koji na račun sebičnosti i laganog izbornog konsenzusa guše vrijednosti gostoprimstva, solidarnosti i tolerancije. Stoga se protivimo

individualističkom društvu, bez posrednika, bez subjekta sposobnih zalagati se za zaštitu i zastupanje širokih prava i interesa, sposobnih svakodnevno se boriti za zemlju koja nije samo zbroj pojedinaca zatvorenih u sebe, u vlastite strahove, u svoju sebičnost, već se zalažemo za društvo koje je izraz solidarnosti, građanskog, političkog i demokratskog opredjeljenja. Sudjelovanje. Bit su sudjelovanje i predanost koju tražimo od svakog člana, da nam pomognu - odozdo - da obnovimo i ojačamo našu zajednicu.

Mirovine: djela, a ne riječi

Od Vlade, za sada, samo predviđanja o reformi Zakona Fornero
Cgil:
«Sučeljavanje neka krene od zahtjeva sindikata»

»Danas je vrijeme kada je potrebno razgovarati o činjenicama, krenuvši od novo postavljenog scenarija uz vrednovanje nekih pozitivnih pomaka: povećanja četrnaestog mjesečnog prihoda, socijalnog Ape, prve intervencija za radnike koji su ostali bez radnog mjesta uslijed zakona o mirovinama, kumulativnom obračunu doprinosa, jačanju dopunskih mirovina. Na ovim temama se sučeljavamo sa Vladom i tražimo konkretne odgovore, ne isključivši ponovno pokretanje štrajkova«. Roberto Ghiselli, iz nacionalnog sekretarijata Cgil, tako je odgovorio na hipoteze Vlade o mirovinama. Nakon pobjedničke izborne kampanje tijekom koje su obećavali, između ostaloga, otkazivanje zakona Fornero i uspostavu dohotka državljanstva za sve, većinska koalicija koju tvore Liga-Pokret Pet zvijezda za sada se je zaustavila na obvezama koje je preuzela koalicijskim ugovorom bez temeljitog ulaska u samu suštinu postojećih problematika.

IZMEĐU RIJEČI I DJELA.

Mirovinske reforme se provode kroz konkretne akcije, precizne brojke o troškovima i očekivanim rezultatima. Vlada je međutim već okrenula priču, ako je istina da su od izbornog obećanja da će otkazati zakon Fornero, trenutno u razmatranju dvije djelomične izmjene istog, koje su predviđene koalicijskim ugovorom Liga-Pokret Pet zvijezda i koje karakteriziraju ograničenja i kriteriji koji u velikoj mjeri ograničavaju potencijalne korisnike novih mjera.

PRAVILA ODMAH. Prema Zakonu Fornero, danas je potrebno imati 66 godina i 7 mjeseci (s najmanje 20 godina doprinosa) kako za radnike tako i za radnice (pod uvjetom da mirovina premašuje 1,5 puta visinu socijalnog doplatka, tj. iznosi najmanje 680 eura bruto), no od 1. siječnja 2019. starosni uvjet će se povećati na 67 godina. Za prijevremenu starosnu mirovinu potrebno je imati 42 godine i 10 mjeseci doprinosa za muškarce

i 41 godinu i 10 mjeseci za žene (pod uvjetom da mirovina prelazi 2,8 puta iznos socijalnog doplatka, tj. iznosi najmanje 1268 eura bruto). Navedeni uvjeti će se u 2019. povećati za 5 mjeseci (43 godine i 3 mjeseca doprinosa muškarci, 42 godine i 3 mjeseca žene). Samo posebno ugrožene kategorije radnika (nezaposleni, staratelji, invalidi, radnici na teškim poslovima) mogu u prijevremenu starosnu mirovinu ili sa 41 godinom doprinosa (rano), ili s najmanje 63 godine starosti i 30 do 36 godina doprinosa (Socijalni Ape). Također, ostaje mogućnost ranijeg odlaska u mirovinu za žene sa 57 godina starosti i 35 godina doprinosa ukoliko su oba uvjeta ispunjena (dob i staž) sa 31. prosincem 2015. Za žene koje se odluče za ovu opciju (opcija za žene) mirovina se u cijelosti preračunava koristeći kontributivni model a koji je penalizirajući u odnosu na retributivni model izračuna mirovine.

QUOTA 100. Čekajući da se

odmaknemo od hipoteze do činjenica, prema onome što je objavljeno u novinama, Vlada bi imala dvije mjere. Prva je uvođenje takozvane kvote 100, jedne od najčešće raspravljenih korekcija za zakon Fornero proučavane tijekom posljednjih nekoliko godina. Kao što je poznato, udio je koeficijent koji daje zbroj dobi i doprinosa za socijalno osiguranje: umirovljenik od 62 godine i 36 godina doprinosa, na primjer, doseže 98 (62 + 36). Ono što Vlada međutim razmatra u stvari je verzija 100, što daje izrazito malu kvotu, jer bi počela tek od 64 godine: ne bi bio među korisnicima, dakle, umirovljenik s 63 godine i 37 godina doprinosa, ili 62 godine i 38 doprinosa.

NAJVIŠE 41 GODINA DOPRINOSA. Teške uvjete također postavlja i druga hipoteza reforme prijevremenog umirovljenja, ona koja predviđa 41 godinu doprinosa, bez obzira na dob, mogućnost koja je danas otvorena samo za ograničenu skupinu

radnika. Prema ideji Vlade, izgleda da bi doprinosi koji nisu izravno uplaćeni tijekom aktivnog rada (oni koji se dodjeljuju radnicima u slučaju privremene nezaposlenosti, majčinstva i sl.) ušli u zbroj dostizanja 41 godine samo do maksimalne granice od 24 ili 36 mjeseci. Osim toga, prijevremeno umirovljenje bilo bi tretirano samo primjenom kontributivne metode izračuna doprinosa za mirovinu u cijelosti. **OTVORITI SUČELJAVANJE.** Jedini način da razumijete što je stvarno u igri jest staviti prijedloge Vlade crno na bijelo i usporediti ih sa zahtjevima sindikata, koji ostaju isti oni koji su već bili predloženi i prethodnoj vladi. Iz te usporedbe mogu se iščitati neki važni rezultati, iako vrlo djelomični, kao što je produžetak četrnaestog mjesečnog prihoda, uvođenje Socijalnog Ape i mjera za prijevremenu mirovinu. Za sindikate je nužno ponovno otvoriti pregovarački stol i ponovno krenuti s jedinstvene platforme Cgil, Cisl i Uil.

Starije žene koje pomažu starijima

U Fvg 24 tisuće skrbnika preko 65 godina: trebamo zakon koji ih podržava
Spi i Cgil traže normu prema modelu Emilie Romagne

Javno priznanje pružateljima usluge skrbi "caregiver" i javna potpora za njihovu funkciju, neophodnu za pomoć nemoćnim starijim osobama, bolesnima i maloljetnicima. To je ono što traže žene Spi (Sindikat umirovljenika) i Cgil, iznoseći potrebu za regionalnim zakonom, po uzoru na onaj postojeći od 2014. godine u regiji Emilia Romagna. Zahtjev su uputile Daniela Vivarelli, iz koordinacije žena Spi-Cgil i Gianna Belle, iz regionalnog Spi, tijekom konferencije "Druga polovica neba iznad 65 godina, žene koje se zalažu i brinu" održane u Udinama pred nekoliko mjeseci. **STARIJE OSOBE I CARE-**

GIVERS. Zahtjev Spi polazi od činjenice porasta broja starijih stanovnika, s postotkom starijih osoba koji prelazi 26% ukupnog broja stanovništva i iznosi gotovo 29% među ženama, te broja žena, pa čak i starijih osoba, koje se brinu o članu obitelji koji je u cijelosti ili djelomično nemoćan. Procjenjuje se da, kao što je proizašlo iz studije koju je predstavila istraživač IRES-a Fvg Chiara Cristini, u našoj regiji 13% žena starijih od 65 godina, kućanica ili umirovljenica, tj. njih oko 24 tisuće, pruža kontinuirano usluge skrbi, često s punim radnim vremenom koje im na taj način u potpunosti oduzima

slobodno vrijeme. Navedeno je još izraženije kod mlađih dobnih skupina, onih između 45 i 64 godine, znajući da je postotak žena kontinuirano angažiran u pružanju skrbi članovima obitelji oko 30%.

BROJEVI. Unatoč nedostatku preciznih podataka, iz istraživanja Ires-a jasno se pokazuje da je na obiteljima, a prvenstveno nad ženama, teret pružanja skrbi članovima obitelji, čak i u regiji poput naše, koja posjeduje napredne instrumente što su Fap i doplatka za skrb. Od ukupnog broja od najmanje 45 tisuća ljudi koji su nemoćni, u cijelosti ili djelomično, 8 tisuća je smje-

šteno u domovima za nemoćne a 16 tisuća, prema najnovijim podacima INPS-a, koristi pomoć pružatelja usluga skrbi kojeg je uposlila obitelj. Ako je istina da korisnika usluga sestrinstva ili rehabilitacije u regiji ima 49 tisuća, 7.400 korisnika Fap-a i 6.800 onih koji uživaju u kućnoj njezi, vidljivo je da navedene usluge koje, iako vrlo bitne, nisu dovoljne bez doprinosa i skrbi unutar obitelji.

AKTIVNO STARENJE. Iz navedenog je vidljivo da treba regionalno pratiti ulogu caregivers-a. To je, kao što je pojasnila u Udinama Orietta Olivo, regionalni tajnik Cgil-a, važno znajući

učinke koji takvo pružanje usluge u obiteljskom okruženju ima na profesionalni, ekonomski i socijalni status žena. Nakon faze praćenja, Spi i Cgil su usredotočeni na zakon koji osigurava intervencije na području obuke, pružanja podrške i priznavanju njegovatelja. No, važnu ulogu, smatra Spi, imaju i postojeće intervencije i zakoni, kao što je onaj o aktivnom starenju koji, podržavanjem sudjelovanja starijih osoba u društvenim, obrazovnim i kulturnim aktivnostima, može ojačati njihovu samodostatnost, njihov boravak u obiteljskom okruženju i usporiti njihovo fizičko i psihičko propadanje.

Koji sindikat za izlazak iz krize

Prema 18. Nacionalnom kongresu Cgil, koji će se održati u Bari u siječnju. Rad i mirovine u središtu diskusije. Camusso na završetku mandata, bira se nasljednik

Pet i pol milijuna članova na nacionalnoj razini, među kojima su jednako zastupljeni aktivni i umirovljeni radnici, od čega je 106 tisuća članova u regiji Furlanija Julijska Krajina.

To su brojke s kojima Cgil kreće prema svom 18. Kongresu koji će se održati u Bariju, početkom 2019., od 22. do 25. siječnja u Fiera del Levante. Na kongresu će delegati, predstavljajući sve kategorije i sve regije, izabrati nove upravljačke strukture konfederacije, birajući novu upravu i novog glavnog tajnika, koji će naslijediti Susannu Camusso, koja je na isteku mandata, nakon što je vodila nacionalno tajništvo punih 8 godina, počevši od 3. studenog 2010. godine.

SMJER

Međutim, susret u Bariju, kao i svaki kongres, biti će samo završni korak jednog dužeg perioda, čija je prva faza već završena - od travnja do svibnja ove godine održani su osnovni konferencijski sastanci, na na-

cionalnoj razini njih čak 1500. Na tim sastancima raspravljalo se o nacrtu prvog kongresnog dokumenta pod nazivom „Rad je”, prve potpisnice Susanne Camusso. Dokument je, prema nacionalnoj direktivi, 7. lipnja izglasan velikom većinom. Istoga dana usvojen je i drugi dokument, alternativa većini, pod naslovom »Preuzimamo sve«, za koji je glasovalo 5 članova s Elianom Como kao prvom potpisnikom. Ovo su osnovne teme rasprave, koja ide uživo ovih dana na sastancima u “bazi”, koji će trajati do 5. listopada, a zatim će se prijeći u fazu izbora novih upravljačkih tijela, od lokalne razine (provincijalne u slučaju Furlanije Julijske Krajine) do nacionalne razine, sve do izbora novih upravljačkih struktura konfederacije u Bariju.

KOJI SINDIKAT ZA BUDUĆNOST

U središtu rasprave, kao i predloženih dokumenata je

uloga sindikata u društvu koje je duboko preobraženo krizom. Krizom koja je proizvela veliki pritisak na sindikate u smislu pregovaranja, obrane desetaka tisuća izgubljenih radnih mjesta od 2008. do danas, obrane blagostanja i mirovina, koje su također ugrožene zbog rastućih proračunskih problema i politike štednje. Deset godina

koje su duboko preobrazile svijet i našu zemlju, koja se i dalje bori sa slabim i neizvjesnim oporavkom, budući da su radna mjesta sve neizvjesnija, u jednoj ekonomiji koja je dramatično obilježena globalizacijom, štednjom, pretjeranom potragom za profitom, fragmentacijom proizvodnih procesa i tržištem rada koje je sve teže

predstavljati i štititi.

SINDIKAT I POLITIKA

Utjecaj krize bio je razoran i za političku scenu. Izgubljena pod teretom upravljanja zemljom u tako teškom periodu i pod težinom tolikih pogrešnih odluka, od reforme “Jobs Act” do reforme “Fornero”, ljevica je na parlamentarnim izborima 4. ožujka doživjela najteži poraz u povijesti republike, prepuštajući teren vladajućoj koaliciji Liga-Pet zvijezda čije politike sve više obilježavaju desničarski i populistički trendovi, osobito na temu useljavanja, obiteljske i porezne politike. U tom novom kontekstu, samo nastavljajući sa obnovljenim žarom stremljenje ka snažnom reprezentativnom i autonomnom sindikatu Cgil može postići svoje ciljeve zaštite svijeta rada, pregovaranja i socijalne države.

Kongres Spi u Lingotto u Torinu

Dvadeseti nacionalni kongres Sindikata umirovljenika CGIL održat će se u Lingotto u Torinu od 9. do 11. siječnja 2019. godine. S desne strane, službeni manifest.

Nacionalni Spi: evo tko dolazi u Regiju

Na regionalnim i teritorijalnim kongresima Spi Cgil, sudjelovati će i predstavnici nacionalnog Spi: u Trstu Antonio Pellegrino, u Pordenone Bruno Pierozzi, u Udinama Roberto Battaglia. Na regionalnom kongresu Spi biti će prisutan Attilio Arseni.

Azilanti i tražitelji azila, u Fvg 1 na 270 stanovnika

4.500 stranaca je trenutno smješteno u prihvatnim centrima regije.

106 tisuća je broj stranaca sa pravom boravka, uz 35 tisuća stranaca koji su dobili talijansko državljanstvo

Stotinu i šest tisuća stranaca sa pravom boravka i najmanje još 35 tisuća koji su dobili talijansko državljanstvo u posljednjih dvadeset godina. Ukupno, najmanje 140 tisuća ljudi, koji su se u velikoj većini slučajeva integrirali, pronašli su zaposlenje i dom u regiji Furlanija Julijska Krajina, unatoč krizi, i koji plaćaju poreze i doprinose, i imaju djecu koja studiraju zajedno s našom djecom i našim unucima u ovdšnjim školama. To je najpoznatije lice imigracije, koje vidimo svaki dan u našim tvornicama, u našim uredima i u našim gradovima. Ali to je i ona imigracija o kojoj najmanje govorimo, jer je druga vrsta imigracije ona koja završava na stranicama novina. Navedeno je razumljivo, ako je u pitanju prikazivanje drame poluplutaćih brodova, iskrcavanja imigranata na svojem egzodusu koji ih dovodi iz istočne Azije ili Afrike, ili kampovi u Turskoj ili bodljikava žica postavljena na istoku Europe. Malo manje je razumljivo kada se ta stvarnost našeg vremena, taj kontinuirani egzodus iz južne hemisfere, koristi u propagandne svrhe za pokretanje kampanja za zatvaranje prihvatnih luka ili za kampanje za rušenje romskih naselja.

REALNOST. Ono što nedostaje, u političkoj i medijskoj raspravi, koje uvijek teže polarizirati stajališta i svesti se na najvulgarniji rasizam ili neuvjerljivu dobrohotnost, to je sposobnost da se bave situacijom s realnošću i konkretno. A realnost bi, prije svega, trebala početi od brojeva. Ako počnemo s golim brojkama, možemo vidjeti da je - uz pomoć jedne od najdužih i najrazornijih izbornih kampanja u povijesti republike - imigracija postala majka svih bitaka upravo u go-

dini kada su imigracijski tokovi bitno smanjeni. Gledajući samo na dolaske morskim putem, u prvih 6 mjeseci ove godine broj je smanjen za skoro 80% u odnosu na 2017., uz pad dolazaka sa 77 tisuća na 16.500. Iako to ostaje veliki broj koji i dalje zahtijeva posebnu pozornost u smislu pružanja pomoći na moru, nakon bezbrojnih tragedija kojima je Mediteran bio poprište, jasno je - imajući u vidu navedene brojke - da zatvaranje luka koje je najavio Salvini, a postalo stvarnost u danima incidenta Aquarius, ima samo propagandnu svrhu i nije utemeljeno u nemogućnosti da se odgovori postavljenim humanitarnim izazovima.

SITUACIJA U FVG. S istim realizmom treba analizirati i brojeve u Furlaniji Julijskoj Krajini. Ne one o stranim državljanima s pravom boravka, o kojima smo već iznad pisali, već one koji se odnose na izbjeglice i tražitelje azila. Trenutno u našoj

regiji postoji 4.500 smještajnih jedinica, uglavnom u objektima kao što su prihvatni centri. Potrebno je precizirati da je većina imigranata smještena u velikim strukturama kao što su Cara u Gradisca d'Isonzo ili vojarna Cavarzerani u Udinama, a manje od 300 ljudi je smješteno unutar difuzne prihvatne mreže koja pripada Sprar sustavu. Postotak izbjeglica i tražitelji azila ne dostiže 0,45% ukupnog broja stanovnika: 1 na 270 stanovnika.

PRIHVAĆENI ILI ZATVORENICI? Navedeni brojevi ne upućuju na postojanje izvanred-

nog stanja, a bili bi još i manje zabrinjavajući da i ona polovica općina koja trenutno ne prihvata imigrante, od ukupno 215 općina u regiji, odluči doprinijeti zbrinjavanju imigranata u sklopu difuznih mjera prijema. Na taj način bi se mogle isprazniti vojarne, promicati iskustva socijalno korisnog rada na teritoriju, upravljati na sigurniji i održiviji način sa ljudima koji u većini slučajeva traže pomoć jer bježe od rata, progona, gladi ili bijede. Da li je ispravno, kao što je predložio predsjednik Regije Massimiliano Fedriga,

predvidjeti otvaranje centara za identifikaciju i protjerivanje koji se mogu usporediti sa zatvorima, u kojima se tretira sve tražitelje azila kao osobe u statusu pritvorenika ili polu zatvorenika.

To je pitanje koje se ne odnosi samo na sferu etike i zakona, već i na praktičnu primjenu modela koji je u slučaju velikih centara s koncentracijom od stotina, a možda i tisuća ljudi, sigurno puno teže upravljiv po pitanju pružanja usluga, bilo zdravstvenih, sigurnosnih ili onih održavanja javnog reda.

